

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

Bp. 206...../19.08.2025.....

Biroul permanent al Senatului

253...../2.09.2025.....

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ*, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap prin introducerea Cardului Național de Mobilitate și Asistență (CNMA)*, inițiată de domnul deputat POT Matei Sergiu - Lucian împreună cu un grup de parlamentari POT (**Bp. 206/2025**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul instituirii Cardului Național de Mobilitate și Asistență (CNMA) ca instrument de acordare a unor beneficii sociale, prin intermediul căruia se dorește simplificarea accesului persoanelor cu dizabilități la drepturile și facilitățile legale ce li se cuvin.

Conform inițiativei legislative, CNMA înlocuiește legitimația de handicap, cardul – legitimație pentru transport, documentația necesară eliberării permisului de parcare pentru persoane cu dizabilități, adeverințele Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC).

II. Observații

1. Propunerea legislativă nu evidențiază, concret, elemente noi care să demonstreze necesitatea inițierii unei modificări a *Legii nr. 448/2006*, prin

care se încearcă o grupare, în jurul unui card legitimație, a unor servicii de care beneficiază, în prezent, persoanele cu dizabilități.

În plus, numai simpla afirmație cu privire la instituirea, indiferent de formă, a Cardului Național de Mobilitate și Asistență (CNMA) nu oferă informațiile și cadrul legal pentru introducerea și utilizarea acestuia de către persoanele cu dizabilități. Astfel, facem precizarea că trebuia identificată sursa de finanțare și cadrul legal corect prin care CNMA se emite și ajunge la persoanele cu dizabilități și, în plus, tot prin actul normativ principal trebuiau introduse prevederile legale potrivit cărora serviciile în cadrul cărora poate fi utilizat, identifică, recunosc și decontează, fie de la autoritățile publice locale, fie de la cele centrale, contravaloarea serviciilor oferite persoanelor cu dizabilități.

2. Propunerea legislativă implică un impact social și administrativ fără o argumentație solidă, bazată pe cerințe exprese ale persoanelor cu dizabilități, fără a se baza pe consultarea acestora, în condițiile în care una dintre obligațiile pe care România și le-a asumat prin ratificarea *Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități (Legea nr. 221/2010)* este de consultare și implicare, în mod activ, a persoanelor cu dizabilități, inclusiv a copiilor cu dizabilități, prin organizațiile care îi reprezintă, în dezvoltarea și implementarea legislației și a politicilor de implementare a *Convenției*, ca și în alte procese de luare a deciziilor referitoare la problemele privind persoanele cu dizabilități.

3. Din textul alin. (2) al art. 21¹ nu rezultă cum anume se va proceda concret pentru „înlocuirea” documentelor enumerate de acest text cu CNMA. În contextul în care este vorba despre date cu caracter personal ale titularilor documentelor respective, menționăm că o redare deficitară a normelor face ca protecția oferită datelor personale astfel stocate să nu fie una conformă cerințelor constituționale și europene incidente.

Pentru a se asigura respectarea exigențelor referitoare la confidențialitatea și protecția unor astfel de date, era necesar a se lua în considerare reglementarea, la nivel primar, a unor aspecte precum: persoanele care au acces la aceste date, modalități de ștergere a datelor personale după expirarea perioadei de stocare („*dreptul de a fi uitat*”) și garanții pentru asigurarea protecției datelor cu caracter personal, precum și orice alte aspecte care sunt considerate necesare în asigurarea respectării reglementărilor privind confidențialitatea și protecția acestor date.

Mai mult, în măsura în care se pune inclusiv problema transferului de date cu caracter personal, era necesar a se avea în vedere aspectele reținute de CJUE în Cauza C- 201/14, Bara contra României. Totodată, se impunea

a se avea în vedere că prelucrarea datelor cu caracter personal se realizează numai cu respectarea *Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)*, iar procedura de prelucrare trebuia reglementată la nivelul normelor primare.

Prin urmare, se poate aprecia că, în forma propusă, prin măsurile preconizate nu se creează suficiente garanții pentru protecția dreptului fundamental la viață intimă și privată, ocrotit de art. 26 din *Constituție*. Menționăm că orice ingerință în exercitiul unui astfel de drept poate fi reglementată prin lege, cu respectarea tuturor condițiilor impuse de art. 53 din *Legea fundamentală*.

În plus, exprimarea "*adeverințele DGASPC*" este una vagă și lasă loc de interpretări și aplicări neunitare ale normei. Mai mult, potrivit art. 37 alin. (3) din *Legea nr. 24/2000*: "*Exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai prin explicitare în text, la prima folosire*".

4. În ceea ce privește intenția de reglementare a tezei introductive a alin. (3) al art. 21¹, semnalăm că nu este clar ce presupune faptul că accesul în baza cardului este „*automat*”.

La lit. a) a alineatului menționat, sintagma „*conform legii*” trebuia înlocuită cu precizarea concretă a actului normativ avut în vedere, pentru respectarea art. 50 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*.

La lit. b) nu se precizează ce se are în vedere prin sintagma „*spații publice*”, astfel încât norma să fie clară și previzibilă.

5. În ceea ce privește prevederea "*transport gratuit sau redus conform legii*" ,precizăm faptul că, în prezent, contravaloarea călătoriilor efectuate de persoanele cu dizabilități se decontează pe baza unor documente justificative a căror veridicitate și valabilitate sunt verificate de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București (DGASPC), iar decontarea efectivă se realizează la nivel local de autoritățile administrației publice locale pe baza solicitării de decontare transmisă lunar de către societățile de transport urban, iar pentru transportul interurban, decontarea este efectuată de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, instituție care funcționează în subordinea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (ANPDPD), situație în care distanțele parcurse de persoanele cu dizabilități sunt atestate prin biletele de

călătorie emise de către societățile de transport feroviar sau auto în funcție de destinație și de retur.

6. În ceea ce privește sintagma "*parcare gratuită în spații publice*", facem precizarea că, în prezent, ANPDPD a fost împuternicită să transpună *Directiva Parlamentului European și a Consiliului de instituire a cardului european pentru dizabilitate și a cardului european de parcare pentru persoanele cu dizabilități - COM (2023) 512 final*, transpunere care trebuie realizată potrivit prevederilor din *Hotărârea Senatului nr. 146/2023 referitoare la propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a cardului european pentru dizabilitate și a cardului european de parcare pentru persoanele cu dizabilități COM (2023) 512 final*. Facem precizarea că atât modelul cardului, cât și elementele de siguranță vor fi unice și se stabilesc la nivel european, astfel că, în această situație, CNMA este inutil.

7. Referitor la prevederea cu privire la utilizarea CNMA pentru "*facilități fiscale locale*", nu se menționează care este utilitatea în acest caz, cu atât mai mult cu cât acordarea facilităților fiscale se efectuează numai în limita valabilității înscrisă în certificatul de încadrare în grad de handicap, pentru că, potrivit *Legii nr. 448/2006*, calitatea de persoană cu dizabilități se menține pe perioada valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap. În plus, la nivelul administrațiilor publice locale care acordă facilități fiscale, CNMA nu poate fi utilizat și nici nu se poate atesta facilitatea acordată în baza acestuia.

Obsevația anterioară vizează și sintagma "*facilități fiscale locale*", utilizată în textul lit. c), precum și expresia "*servicii de recuperare*" și termenul "*sprijin*" din norma propusă la lit. d).

8. În ceea ce privește sintagma "*acces automat și neîngrădit la.... asistență medicală*", subliniem faptul că *Legea nr. 448/2006* stabilește faptul că asistența medicală se acordă în condițiile prevăzute în *Contractul-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului asigurărilor sociale de sănătate*, prin Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS) care trebuie să deconteze servicii începând cu medicina de familie și terminând cu serviciile de recuperare. Sistemul actual al CNAS nu permite acordarea acestor servicii în orice condiții, ci doar în baza cardului de sănătate, astfel că nu poate fi utilizat un eventual card de tipul CNMA.

Facem precizarea că, în toate aceste situații expuse, de unele dintre serviciile menționate beneficiază numai persoanele cu handicap grav sau

accentuat, în timp ce de altele beneficiază și persoanele cu handicap mediu și ușor, de altele beneficiază persoanele cu handicap grav sau accentuat și persoanele care le au în grijă, iar de alte facilități beneficiază numai persoanele cu handicap grav sau accentuat dar numai dacă îndeplinesc și alte condiții, astfel încât numai simpla deținere a CNMA nu conferă dreptul la aceste facilități.

Având în vedere faptul că CNMA este propus să ofere acces la servicii de transport gratuit sau redus, parcare gratuită în spații publice, facilități fiscale locale, atragem atenția asupra faptului că de unele dintre aceste servicii persoanele cu dizabilități pot beneficia concomitent, în locații diferite, ceea ce face imposibilă utilizarea CNMA. De exemplu: atunci când persoana cu dizabilități merge la servicii de asistență medicală sau de recuperare poate utiliza și autoturismul propriu sau pus la dispoziție de către familie; în acest caz cardul este necesar atât pentru a fi afișat în luneta autoturismului, astfel încât autoritățile competente să identifice faptul că mașina este destinată transportului persoanei cu dizabilități și trebuie asigurat pe toată durata parcării, cât și în situația în care CNMA este necesar pentru obținerea serviciilor de recuperare medicală pentru decontarea acestor servicii.

9. În ceea ce privește alin. (4) al art. 21¹, modalitatea de redactare a normei propuse apare ca fiind echivocă și imprecisă. Astfel, nu se poate deduce cu suficientă claritate ce presupune faptul că acest card „*este recunoscut la nivel național și este verificabil prin cod QR și platformă electronică securizată*”.

10. Alin. (7) al art. 21¹ este de asemenea formulat într-o manieră vagă și imprecisă, nefiind clar când se procedează la „*reînnoirea certificatului medical de handicap*” și cum, de către cine se actualizează automat CNMA. În plus, menționăm că exprimarea „*Reînnoirea CNMA se actualizează automat...*” este defectuoasă și improprie unui stil juridic normativ corespunzător.

11. Cât privește art. 2 din inițiativa legislativă, menționăm că din textul propus nu rezultă prin ce act ar urma să se adopte normele respective. De asemenea, era necesar să se precizeze ce aspecte ar urma să fie reglementate prin norme, pentru a se evita încălcarea art. 108¹ din *Constituție*, respectiv a art. 78² din *Lege nr. 24/2000*.

¹ „Hotărârile se emit pentru organizarea executării legilor”.

² „Ordinele, instrucțiunile și alte asemenea acte trebuie să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele pe baza și în executarea cărora au fost emise și nu pot conține soluții care să contravină prevederilor acestora”.

În plus, menționăm că textul trebuia să facă referire la denumirea corectă a Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale.

12. Referitor la art. 3 din inițiativa legislativă, menționăm că acesta nu respectă dispozițiile art. 65 alin. (3) din *Legea nr. 24/2000*, potrivit căroră: „În vederea abrogării, dispozițiile normative vizate trebuie determinate expres, începând cu legile și apoi cu celelalte acte normative, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora”.

13. Considerăm că nu se justifică informațiile din finalul inițiativei legislative, referitoare la dispozițiile normative cu care acesta „*este în acord*”, respectiv la aspecte care susțin măsurile preconizate, dat fiind că acestea nu au caracter normativ, ci justificativ, fiind suficientă prezentarea lor în *Expunerea de motive*.

14. În ceea ce privește asigurarea dreptului la asistență socială, precizăm că emiterea CNMA contravine prevederilor *Legii nr. 448/2006*, care indică o altă cale pentru evaluarea și asigurarea serviciilor de asistență socială. Astfel, chiar dacă CNMA ar fi emis odată cu introducerea cardului european pentru dizabilitate și a cardului european de parcare pentru persoanele cu dizabilități, CNMA ar fi anulat pentru că, în conformitate cu *Directiva Parlamentului European și a Consiliului COM (2023) 512 final*, cardul european pentru dizabilitate nu permite accesul la servicii de beneficii de asistență socială pentru țările membre, motiv pentru care CNMA este și inutil și nelegal în context european.

În plus, introducerea CNMA nu determină eliminarea barierelor administrative și nici nu asigură recunoașterea demnității și autonomiei persoanei cu dizabilități. Astfel, prevederea nou-introdusă, "*reînnoirea CNMA se actualizează automat la reînnoirea certificatului medical de handicap, fără deplasare la autoritățile competente*", este imposibil de realizat pentru că ar genera periodic costuri la care acest act normativ nu face referire și nici nu identifică sursa pentru acoperirea acestor costuri. Reînnoirea CNMA ar impune deplasarea persoanei cu dizabilități la autoritățile competente, altele decât cele care efectuează evaluarea, respectiv DGASPC și comisiile județene de evaluare a persoanelor cu dizabilități și nu la Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, instituție care funcționează în subordinea MMFTSS (ANPIS). ANPIS are ca scop gestionarea sistemului de beneficii de asistență socială, certificate printr-o activitate riguroasă de control și inspecție, astfel încât, în prezentul context marcat de constrângeri bugetare, beneficiile să ajungă la persoanele care au mai mare nevoie de acestea.

Totodată, atragem atenția asupra terminologiei utilizate în contradicție cu prevederile Legii nr. 448/2006 care nu prevede un proces de reînnoire, sintagma utilizată fiind de „*eliberare a unui nou certificat de încadrare în grad de handicap*”. De asemenea, sintagma „*certificatul medical de handicap*” nu există nici în actul normativ anterior menționat și nici în alte acte normative subsecvente. Introducerea unor termeni noi, alții decât cei utilizați de Legea nr. 448/2006 generează confuzie și nu respectă procedura de evaluare pe baza criteriilor medico-psihosociale, nefiind în acord cu procedura de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap.

În ceea ce privește terminologia utilizată, propunerea legislativă are numeroase lacune și sub aspectul instituțiilor care sunt implicate, în condițiile în care unele sunt menționate cu denumirea veche (ex: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale), altele nu pot fi identificate prin acronimul utilizat (ex: ADR), precum și prin lipsa referirii la instituțiile care asigură serviciile și care ar trebui să recunoască și să stabilească un cadru legislativ utilizatorilor CNMA și a decontării serviciilor respective, cum ar fi: Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători "C.F.R. Călători" SA, societățile comerciale de transport locale, autoritățile administrației publice locale care gestionează parcările gratuite, transportul și facilitățile fiscale, serviciile de asistență socială, CNAS - servicii de medicină de familie, medicină de urgență, servicii medicale pentru boli cronice, de recuperare, de asistență socială, DGASPC.

În concluzie, față de aspectele sus menționate, estimăm că, din punct de vedere economic, inițiativa ar determina creșterea costurilor de promovare, conștientizare, informare în limbaje adaptate, creșterea volumului de muncă a personalului din asistență socială și din structurile administrative, creșterea costurilor de consumabile, creșterea costurilor determinate de platformele, cititoarele pentru utilizarea CNMA și altele, care nu justifică măsura legislativă propusă.

15. Apreciem că aplicarea prevederilor inițiativei legislative ar putea conduce la un impact negativ asupra bugetului consolidat.

În acest context, menționăm că Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele, obligațiile bugetare și riscurile fiscale, iar adoptarea inițiativei legislative ar influența negativ ținta de deficit bugetar, stabilitatea macroeconomică și ratingul de țară în relația cu organismele financiare internaționale.

Având în vedere constrângerile bugetare actuale, precizăm că inițiativa legislativă nu răspunde obiectivelor de politică fiscală.

16. Titlul³ propunerii trebuia să facă referire la completarea *Legii nr. 448/2006*, dat fiind că soluțiile propuse nu vizează modificări⁴ ale acestui act normativ, ci introducerea unui nou articol în cuprinsul acestei legi.

De asemenea, nu se justifică menționarea în cuprinsul titlului a referirii la introducerea cardului respectiv, acesta fiind obiectul de reglementare al prezentei inițiative parlamentare, astfel cum rezultă din alin. (1) al art. 21¹.

Semnalăm, totodată, faptul că formula introductivă a inițiativei legislative nu a fost elaborată în conformitate cu art. 42⁵ alin. (1) și (2) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

De asemenea, cele două articole ale inițiativei parlamentare trebuiau numerotate cu cifre romane, conform art. 47 alin. (4)⁶ din *Legea nr. 24/2000*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Ilie – Gavril BOLOJAN

Domnului senator Mircea ABRUDEAN

Președintele Senatului

³ Potrivit art. 41 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*: „Titlul actului normativ cuprinde denumirea generică a actului, în funcție de categoria sa juridică și de autoritatea emitentă, precum și obiectul reglementării exprimat sintetic”.

⁴ Conform art. 59 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*: „Modificarea unui act normativ constă în schimbarea expresă a textului unora sau mai multor articole ori alineate ale acestuia și în redarea lor într-o nouă formulare”.

⁵ „(1) Formula introductivă constă într-o propoziție care cuprinde denumirea autorității emitente și exprimarea hotărârii de luare a deciziei referitoare la emiterea sau adoptarea actului normativ respectiv. (2) În cazul legilor formula introductivă este următoarea: „Parlamentul României adoptă prezenta lege.”

⁶ „(4) În cazul actelor normative care au ca obiect modificări sau completări ale altor acte normative, articolele se numerotează cu cifre romane, păstrându-se numerotarea cu cifre arabe pentru textele modificate sau completate”.